

پایش بخش حقیقی اقتصاد ایران در تیرماه سال ۱۴۰۴، بخش صنعت و معدن

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۲۰۸۸۹

کد موضوعی: ۲۲۰

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: پایش بخش حقیقی اقتصاد ایران در تیرماه سال ۱۴۰۴، بخش صنعت و معدن

نام دفتر: مطالعات اقتصادی (گروه اقتصاد کلان و مدل‌سازی)

نوع گزارش: طرح/ لایحه ، راهبردی ، نظارتی ، پیش‌نویس قانونی

مدیر مطالعه: محمدرضا عبداللهی

تهیه و تدوین‌کنندگان: عالیه ناظمی، علیرضا آذربایجانی

ناظر علمی: سیدمهدی بنی‌طبا

صفحه آرا: منیره حاجی محمدی

واژه‌های کلیدی:

۱. شاخص صنعت
۲. شاخص تولید
۳. شاخص فروش
۴. شاخص قیمت

تاریخ شروع مطالعه: ۱۴۰۴/۰۴/۱۵

تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۰۵/۱۹

به نام خدا

فهرست مطالب

۱	چکیده.....
۱	خلاصه مدیریتی.....
۲	۱. مقدمه.....
۳	۲. شاخص‌های تولید و فروش بخش صنعت.....
۴	۳. شاخص‌های تولید و فروش به تفکیک رشته‌فعالیت‌های صنعتی بورسی.....
۸	۳-۱. شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت خودرو و قطعات.....
۹	۳-۲. شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت شیمیایی به‌جز دارو.....
۱۰	۳-۳. شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت فلزات پایه.....
۱۱	۳-۴. شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت غذایی و آشامیدنی به‌جز قند و شکر.....
۱۲	۳-۵. شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت دارو.....
۱۴	۴. شاخص قیمت فعالیت‌های صنعتی بورسی.....
۱۵	۵. شاخص‌های تولید و فروش شرکت‌های معدنی بورسی.....
۱۷	۶. جمع‌بندی.....
۱۸	۷. پیوست.....
۲۱	منابع و مآخذ.....

فهرست جداول

۴	جدول ۱. رشد شاخص تولید و فروش فعالیت‌های صنعتی و معدنی بورسی در تیرماه سال ۱۴۰۴.....
۱۸	جدول ۱ پیوست. آمار مربوط به رشد تولید کل رشته‌فعالیت‌ها (نسبت به ماه مشابه سال قبل ۱۰۰=۱۴۰۰).....
۱۹	جدول ۲ پیوست. آمار مربوط به رشد فروش کل رشته‌فعالیت‌ها (نسبت به ماه مشابه سال قبل ۱۰۰=۱۴۰۰).....
۲۰	جدول ۳ پیوست. رشد شاخص تولید و فروش فعالیت‌های صنعتی و معدنی بورسی در تیرماه سال ۱۴۰۴.....

فهرست شکل‌ها

- شکل ۱. نمودار شاخص‌های تولید و فروش فعالیت‌های صنعتی (۱۰۰=۱۴۰۰)..... ۳
- شکل ۲. نمودار رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش فعالیت‌های صنعتی..... ۳
- شکل ۳. نمودار رشد میانگین متحرک سه‌ماهه شاخص‌های تولید و فروش فعالیت‌های صنعتی نسبت به دوره مشابه سال قبل..... ۴
- شکل ۴. نمودار رشد شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت‌های صنعتی در تیرماه سال ۱۴۰۴ نسبت به ماه مشابه سال قبل..... ۵
- شکل ۵. نمودار رشد شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت‌های صنعتی در تیرماه سال ۱۴۰۴ نسبت به ماه قبل..... ۶
- شکل ۶. نمودار سهم رشته‌فعالیت‌ها از رشد شاخص‌های تولید و فروش بخش صنعت در تیرماه سال ۱۴۰۴ نسبت به ماه مشابه سال قبل..... ۷
- شکل ۷. نمودار سهم رشته‌فعالیت‌ها از رشد شاخص‌های تولید و فروش بخش صنعت در تیرماه سال ۱۴۰۴ نسبت به ماه قبل..... ۷
- شکل ۸. نمودار شاخص‌های تولید و فروش بخش خودرو و قطعات (۱۰۰=۱۴۰۰)..... ۸
- شکل ۹. نمودار رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش بخش خودرو و قطعات..... ۸
- شکل ۱۰. نمودار رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های خودرو و قطعات نسبت به ماه قبل..... ۹
- شکل ۱۱. نمودار رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های خودرو و قطعات نسبت به ماه مشابه سال قبل..... ۹
- شکل ۱۲. نمودار شاخص‌های تولید و فروش بخش شیمیایی (به‌جز دارو) (۱۰۰=۱۴۰۰)..... ۹
- شکل ۱۳. نمودار رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش بخش شیمیایی (به‌جز دارو)..... ۹
- شکل ۱۴. نمودار رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های شیمیایی به‌جز دارو نسبت به ماه قبل..... ۱۰
- شکل ۱۵. نمودار رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های شیمیایی به‌جز دارو نسبت به ماه مشابه سال قبل..... ۱۰
- شکل ۱۶. نمودار شاخص‌های تولید و فروش بخش فلزات پایه (۱۰۰=۱۴۰۰)..... ۱۱
- شکل ۱۷. نمودار رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش بخش فلزات پایه..... ۱۱
- شکل ۱۸. نمودار رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های فلزات پایه نسبت به ماه قبل..... ۱۱
- شکل ۱۹. نمودار رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های فلزات پایه نسبت به ماه مشابه سال قبل..... ۱۱
- شکل ۲۰. نمودار شاخص‌های تولید و فروش بخش غذایی و آشامیدنی به‌جز قند و شکر (۱۰۰=۱۴۰۰)..... ۱۲
- شکل ۲۱. نمودار رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش بخش غذایی و آشامیدنی به‌جز قند و شکر..... ۱۲
- شکل ۲۲. نمودار رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های غذایی و آشامیدنی به‌جز قند و شکر نسبت به ماه قبل..... ۱۲
- شکل ۲۳. نمودار رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های غذایی و آشامیدنی به‌جز قند و شکر نسبت به ماه مشابه سال قبل..... ۱۲
- شکل ۲۴. نمودار شاخص‌های تولید و فروش بخش دارو (۱۰۰=۱۴۰۰)..... ۱۳
- شکل ۲۵. نمودار رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش بخش دارو..... ۱۳
- شکل ۲۶. نمودار رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های دارو نسبت به ماه قبل..... ۱۳
- شکل ۲۷. نمودار رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های دارو نسبت به ماه مشابه سال قبل..... ۱۳
- شکل ۲۸. نمودار درصد تغییر شاخص قیمت صنعت (۱۰۰=۱۴۰۰)..... ۱۴
- شکل ۲۹. نمودار شاخص قیمت رشته‌فعالیت‌های بورسی - تیرماه سال ۱۴۰۴..... ۱۵
- شکل ۳۰. نمودار شاخص‌های تولید و فروش شرکت‌های معدنی بورسی (۱۰۰=۱۴۰۰)..... ۱۶
- شکل ۳۱. نمودار رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش شرکت‌های معدنی بورسی..... ۱۶
- شکل ۳۲. نمودار رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های معدن نسبت به ماه قبل..... ۱۶
- شکل ۳۳. نمودار رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های معدن نسبت به ماه مشابه سال قبل..... ۱۶

پایش بخش حقیقی اقتصاد ایران در تیرماه سال ۱۴۰۴، بخش صنعت و معدن

چکیده

در تیرماه سال ۱۴۰۴، شاخص تولید و فروش نسبت به ماه مشابه سال قبل کاهش ۱۰/۸ و ۳/۳ درصدی را تجربه کرده‌اند، همچنین نسبت به ماه قبل شاخص تولید کاهش ۳/۲ و شاخص فروش افزایش ۴/۷ درصدی داشته‌اند.

در تیرماه سال ۱۴۰۴، شاخص تولید و فروش رشته‌فعالیت خودرو و قطعات نسبت به ماه مشابه سال قبل کاهش ۱۵/۸ و ۲۴ درصدی داشته است. همچنین شاخص تولید رشته‌فعالیت شیمیایی به جز دارو نسبت به ماه مشابه سال قبل کاهش ۱۲/۵ و شاخص فروش افزایش ناچیز ۰/۴ درصدی داشته است.

در تیرماه سال ۱۴۰۴ نرخ رشد ماهیانه قیمت شرکت‌های صنعتی بورسی افزایش ۱/۱ درصدی داشته و رشد نقطه‌به‌نقطه با کاهش ۱/۴ واحد درصدی نسبت به ماه قبل، به ۳۹/۷ درصد رسیده است. گفتنی است، میانگین سالیانه شاخص قیمت فعالیت‌های صنعتی بورسی در تیرماه سال ۱۴۰۴ نسبت به ماه قبل ۱/۶ واحد درصد افزایش یافته و میزان ۳۲/۷ درصد افزایش را نشان می‌دهد.

خلاصه مدیریتی

بیان / شرح مسئله

تحلیل روند رشد بخش صنعت از جنبه‌های مختلف، عاملی کلیدی در تحلیل‌های خرد و کلان اقتصادی و یکی از ارکان تصمیم‌گیری در حوزه اقتصاد است. شاخص تولید بخش صنعت به دلیل تأثیر نوسانات سطح فعالیت صنعت بر بخش‌های دیگر اقتصاد، به‌عنوان یک شاخص مهم اقتصادی کوتاه‌مدت مورد استفاده قرار می‌گیرد. مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی به‌صورت ماهیانه شاخص تولید، فروش و قیمت شرکت‌های صنعتی بورسی را محاسبه می‌کند. اهمیت این شاخص به‌روز، برای اقتصاد ایران که تحولات زیادی دارد؛ بیشتر خواهد بود. زیرا بازخورد شوک‌های وارده به اقتصاد ایران و واکنش‌های سیاستگذاران باید در تواتر کمتر از فصل مورد رصد قرار گیرد؛ این درحالی است که آمار رسمی بخش حقیقی به‌صورت فصلی و با تأخیر ارائه می‌شود.

نقطه نظرات / یافته‌های کلیدی

طی تیرماه سال ۱۴۰۴، شاخص تولید بخش صنعت مبتنی بر شرکت‌های صنعتی بورسی نسبت به ماه مشابه سال قبل با کاهش ۱۰/۸ درصدی و نسبت به ماه قبل با کاهش ۳/۲ درصدی مواجه شده است. در این ماه نسبت به ماه مشابه سال قبل، تنها رشته فعالیت‌های «دارو» و «غذایی و آشامیدنی بجز قند و شکر» بیشترین سهم را در افزایش شاخص تولید تجربه کرده‌اند و رشته فعالیت‌های «تجهیزات برقی»، «محصولات فلزی بجز ماشین‌آلات و تجهیزات» و «کاشی و سرامیک» بیشترین سهم را در کاهش شاخص تولید داشته‌اند.

همچنین، شاخص تولید شرکت‌های معدنی بورسی نسبت به ماه مشابه سال قبل با افزایش ۱۳/۳ درصدی و نسبت به ماه قبل با کاهش ۶/۴ درصدی مواجه شده است.

گفتنی است: طی تیرماه سال ۱۴۰۴، شاخص فروش بخش صنعت مبتنی بر شرکت‌های صنعتی بورسی نسبت به ماه مشابه سال قبل با کاهش ۳/۳ درصدی و نسبت به ماه قبل با افزایش ۴/۷ درصدی مواجه شده است. در این ماه نسبت به ماه مشابه سال قبل، رشته فعالیت‌های «غذایی و آشامیدنی بجز قند و شکر»، «دارو» و «سایر کانی غیر فلزی» بیشترین سهم در افزایش شاخص فروش و رشته فعالیت‌های «تجهیزات برقی»، «خودرو و قطعات» و «فلزات پایه» بیشترین سهم را در کاهش شاخص فروش داشته‌اند.

بر این اساس، شاخص فروش شرکت‌های معدنی بورسی نسبت به ماه مشابه سال قبل با افزایش ۳/۶ درصدی و نسبت به ماه قبل با کاهش ۰/۸ درصدی مواجه شده است.

در تیرماه سال ۱۴۰۴ نرخ رشد ماهیانه قیمت شرکت‌های صنعتی بورسی افزایش ۱/۱ درصدی داشته و رشد نقطه به نقطه با کاهش ۱/۴ واحد درصدی نسبت به ماه قبل، به ۳۹/۷ درصد رسیده است. گفتنی است، میانگین سالیانه شاخص قیمت فعالیت‌های صنعتی بورسی در تیرماه سال ۱۴۰۴ نسبت به ماه قبل ۱/۶ واحد درصد افزایش یافته و میزان ۳۲/۷ درصد افزایش را نشان می‌دهد.

۱. مقدمه

شاخص تولید، فروش و قیمت بخش صنعت و معدن مبتنی بر شرکت‌های بورسی با استفاده از داده‌های ماهیانه شرکت‌های معدنی و صنعتی بورسی پذیرفته شده در بورس^۱ محاسبه می‌شود. در تهیه این شاخص‌ها از اطلاعات ماهیانه ۳۵۰ شرکت بورسی استفاده می‌شود و علاوه بر اندازه‌گیری تغییرات میزان تولید، فروش و قیمت در بخش صنعت و معدن، در محاسبات ملی نیز نقش مهمی ایفا و برآوردی از تغییرات ماهیانه ارزش افزوده ایجاد شده را در صنایع مختلف و به دنبال آن در کل اقتصاد منعکس می‌کنند.

بر این اساس، شاخص تولید صنعت بانک مرکزی و مرکز آمار ایران با تواتر فصلی و همچنین شاخص قیمت فصلی

۱. شرکت‌های بورسی شامل تمام شرکت‌های تولیدی صنعتی و معدنی بورس و فرابورس می‌شود که گزارش‌های فعالیت ماهیانه خود را در سایت کدال منتشر می‌کنند.

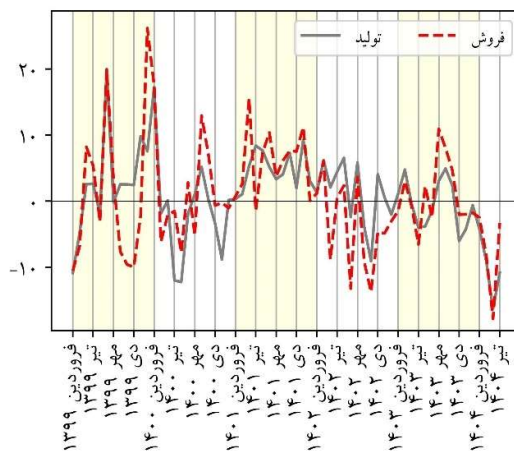
مرکز آمار و شاخص قیمت ماهیانه بانک مرکزی منتشر می‌شود، اما الزامی به انتشار شاخص فروش صنعت ندارند. از طرفی، این آمار چندین ضعف اساسی دارد که مهم‌ترین آن وقفه سه‌ماهه در انتشار داده‌ها و بعضاً متوقف شدن انتشار آنها و نداشتن تواتر ماهیانه است.

شاخص‌های ماهیانه تولید، فروش و قیمت استخراج شده از اطلاعات عملکرد شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران تا حد زیادی می‌توانند با دقت مناسب و به‌صورت به‌هنگام تحولات بخش صنعت و معدن کشور را توضیح دهند و با توجه به بررسی‌های انجام شده و تطبیق دادن این شاخص با شاخص تولید صنعتی بانک مرکزی و مرکز آمار ایران که به‌صورت فصلی منتشر می‌شود، مشخص شده، این شاخص به‌خوبی می‌تواند در وقفه انتشار این شاخص‌های رسمی، شاخص جایگزین مناسبی برای آن باشد. [۱] در این مطالعه تغییرات شاخص‌های تولید، فروش و قیمت شرکت‌های صنعتی و معدنی پذیرفته شده در بورس و همچنین مهم‌ترین رشته‌فعالیت‌های آن در تیرماه سال ۱۴۰۴ مورد بررسی قرار گرفته است.

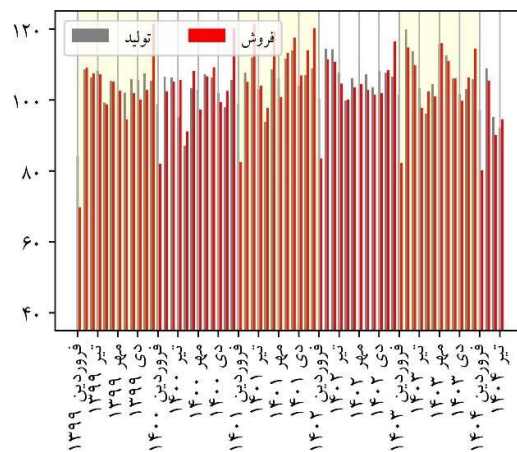
۲. شاخص‌های تولید و فروش بخش صنعت

در تیرماه سال ۱۴۰۴، شاخص تولید و فروش بخش صنعت مبتنی بر شرکت‌های صنعتی بورسی نسبت به ماه مشابه سال قبل کاهش ۱۰/۸ و ۳/۳ درصدی را تجربه کرده‌اند، همچنین نسبت به ماه قبل شاخص تولید کاهش ۳/۲ و شاخص فروش افزایش ۴/۷ درصدی داشته‌اند.

شکل ۲. نمودار رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش فعالیت‌های صنعتی (درصد)

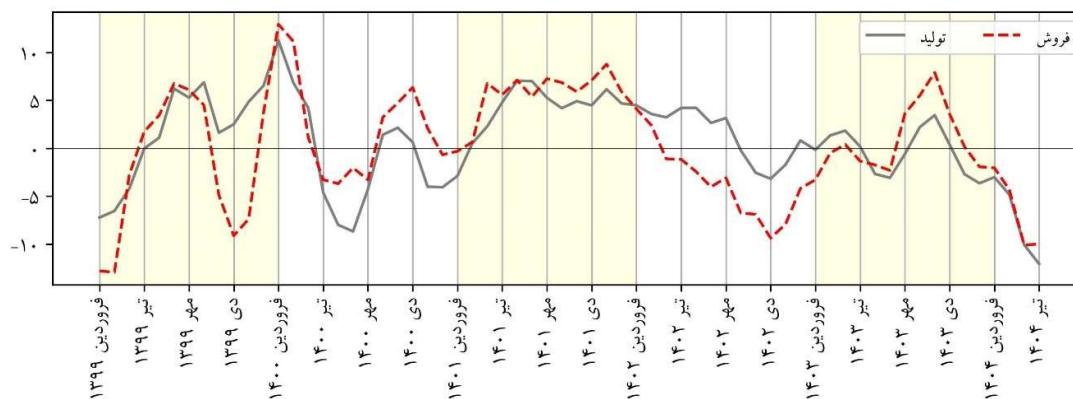
شکل ۱. نمودار شاخص‌های تولید و فروش فعالیت‌های صنعتی (۱۴۰۰=۱۰۰)

مأخذ: مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی.

طی سه‌ماهه منتهی به تیرماه سال ۱۴۰۴، رشد میانگین متحرک سه‌ماهه شاخص تولید کاهش ۱۲/۱ درصدی و شاخص فروش آن کاهش ۱۰ درصدی را نشان می‌دهند.

شکل ۳. نمودار رشد میانگین متحرک سه‌ماهه شاخص‌های تولید و فروش
فعالیت‌های صنعتی نسبت به دوره مشابه سال قبل (درصد)

مأخذ: همان.

جدول ۱. رشد شاخص تولید و فروش فعالیت‌های صنعتی و معدنی بورسی در تیرماه سال ۱۴۰۴

شاخص فروش		شاخص تولید		رشد شاخص تولید و فروش		
رشد چهارماهه نسبت به چهارماهه مشابه سال قبل	رشد نسبت به ماه قبل	رشد نسبت به ماه قبل	رشد چهارماهه نسبت به چهارماهه مشابه سال قبل	رشد نسبت به ماه قبل	رشد نسبت به ماه قبل	
-۸/۵	-۳/۳	۴/۷	-۱۰/۳	-۱۰/۸	-۳/۲	صنعت
-۰/۸	۰/۴	۵/۳	-۹/۵	-۱۲/۵	۳/۶	رشته‌فعالیت‌ها شیمیایی به‌جز دارو
-۱۵/۸	-۱۲/۱	-۶/۵	-۱۲/۹	-۱۲/۴	-۱۲/۶	فلزات پایه
-۱۲/۶	-۲۴/۰	-۴/۴	-۱۰/۵	-۱۵/۸	۶/۸	خودرو و قطعات
۷/۴	۳/۶	-۰/۸	۸/۰	۱۳/۳	-۶/۴	معدن

مأخذ: همان.

۳. شاخص‌های تولید و فروش به تفکیک رشته‌فعالیت‌های صنعتی بورسی

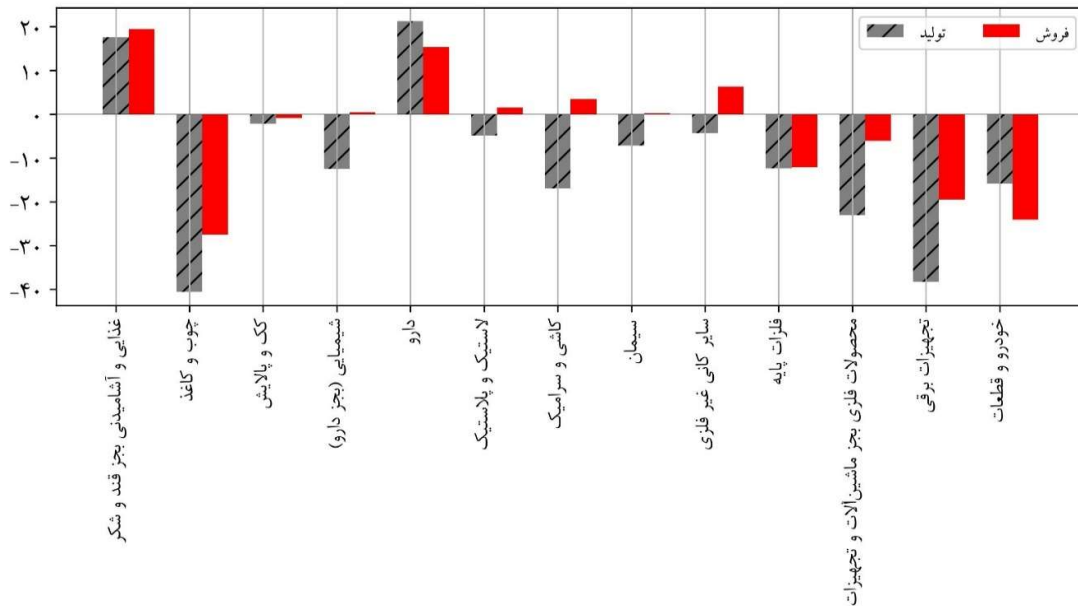
طی تیرماه سال ۱۴۰۴ نسبت به ماه مشابه سال قبل، از بین ۱۵ رشته‌فعالیت صنعتی بورسی، رشته‌فعالیت‌های «دارو» و «غذایی و آشامیدنی بجز قند و شکر» افزایش در شاخص تولید و رشته‌فعالیت‌های «چوب و کاغذ»، «تجهیزات برقی» و «محصولات فلزی بجز ماشین‌آلات و تجهیزات» بیشترین کاهش در شاخص تولید را تجربه کرده‌اند.

همچنین در این ماه نسبت به ماه مشابه سال قبل، از بین ۱۵ رشته فعالیت صنعتی بوری، رشته فعالیت‌های «غذایی و آشامیدنی بجز قند و شکر»، «دارو» و «سایر کانی غیر فلزی» بیشترین افزایش در شاخص فروش و رشته فعالیت‌های «چوب و کاغذ»، «خودرو و قطعات» و «تجهیزات برقی» بیشترین کاهش را در شاخص فروش تجربه کرده‌اند.

شکل ۴. نمودار رشد شاخص‌های تولید و فروش رشته فعالیت‌های صنعتی در تیرماه سال ۱۴۰۴

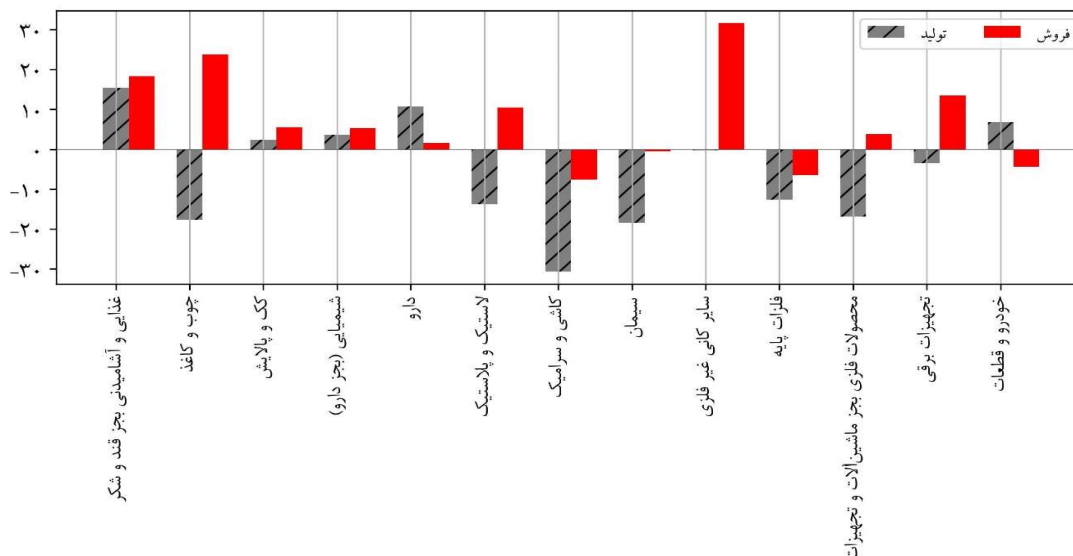
نسبت به ماه مشابه سال قبل (درصد)

مأخذ: همان.

طی تیرماه سال ۱۴۰۴ نسبت به ماه قبل، رشته فعالیت‌های «غذایی و آشامیدنی بجز قند و شکر»، «دارو» و «خودرو و قطعات» بیشترین افزایش در شاخص تولید و رشته فعالیت‌های «کاشی و سرامیک»، «سیمان» و «چوب و کاغذ» بیشترین کاهش در شاخص تولید را ثبت کرده‌اند. همچنین، رشته فعالیت‌های «سایر کانی غیر فلزی»، «چوب و کاغذ» و «غذایی و آشامیدنی بجز قند و شکر» بیشترین افزایش در شاخص فروش و رشته فعالیت‌های «کاشی و سرامیک»، «فلزات پایه» و «خودرو و قطعات» بیشترین کاهش در شاخص فروش را ثبت کرده‌اند.

شکل ۵. نمودار رشد شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت‌های صنعتی در تیرماه سال ۱۴۰۴ نسبت به ماه قبل

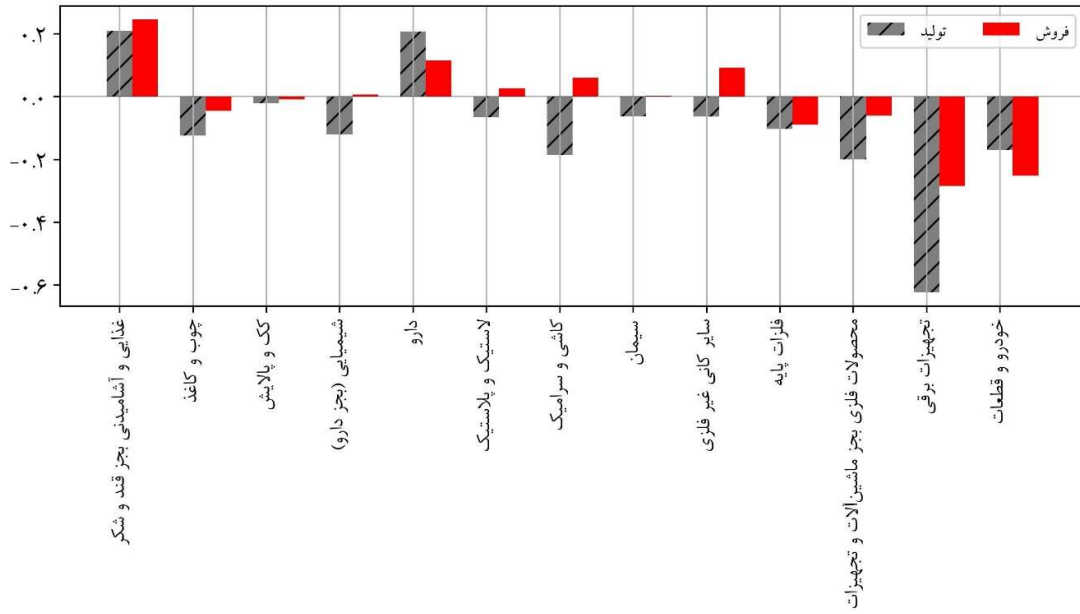
مأخذ: همان.

طی تیرماه سال ۱۴۰۴ نسبت به ماه مشابه سال قبل رشته‌فعالیت‌های «دارو» و «غذایی و آشامیدنی بجز قند و شکر» بیشترین سهم را در افزایش شاخص تولید و رشته‌فعالیت‌های «تجهیزات برقی»، «محصولات فلزی بجز ماشین‌آلات و تجهیزات» و «کاشی و سرامیک» بیشترین سهم را در کاهش شاخص تولید داشته‌اند. همچنین رشته‌فعالیت‌های «غذایی و آشامیدنی بجز قند و شکر»، «دارو» و «سایر کانی غیر فلزی» بیشترین سهم را در افزایش شاخص فروش و رشته‌فعالیت‌های «تجهیزات برقی»، «خودرو و قطعات» و «فلزات پایه» بیشترین سهم را در کاهش شاخص فروش داشته‌اند.

طی تیرماه سال ۱۴۰۴ نسبت به ماه قبل، رشته‌فعالیت‌های «غذایی و آشامیدنی بجز قند و شکر»، «دارو» و «خودرو و قطعات» بیشترین سهم را در افزایش شاخص تولید و رشته‌فعالیت‌های «کاشی و سرامیک»، «لاستیک و پلاستیک» و «سیمان» بیشترین سهم را در کاهش شاخص تولید داشته‌اند. همچنین رشته‌فعالیت‌های «سایر کانی غیر فلزی»، «غذایی و آشامیدنی بجز قند و شکر» و «لاستیک و پلاستیک» بیشترین سهم را در افزایش شاخص فروش و رشته‌فعالیت‌های «کاشی و سرامیک»، «فلزات پایه» و «خودرو و قطعات» بیشترین سهم را کاهش شاخص فروش ثبت کرده‌اند.

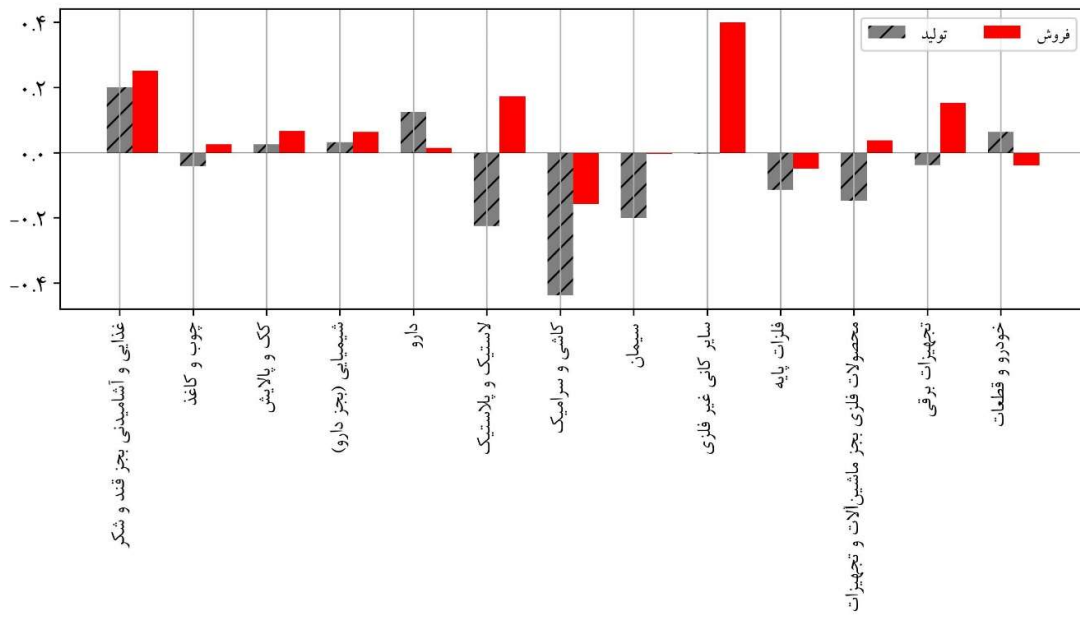

شکل ۶. نمودار سهم رشته‌فعالیت‌ها از رشد شاخص‌های تولید و فروش بخش صنعت در تیرماه سال ۱۴۰۴ نسبت به ماه مشابه سال قبل (درصد)

مأخذ: همان.

شکل ۷. نمودار سهم رشته‌فعالیت‌ها از رشد شاخص‌های تولید و فروش بخش صنعت در تیرماه سال ۱۴۰۴ نسبت به ماه قبل (درصد)

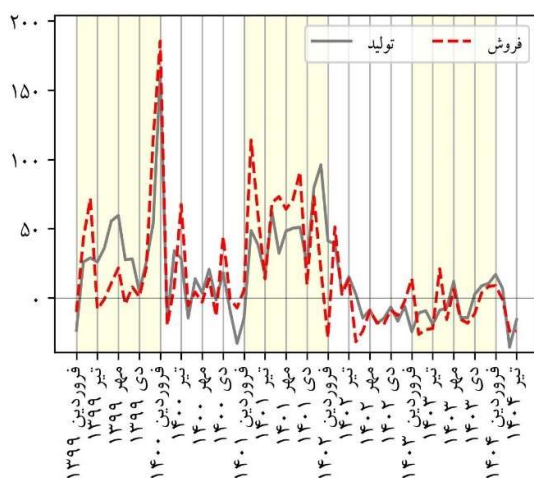
مأخذ: همان.

در ادامه به بررسی رشته‌فعالیت‌های «خودرو و قطعات»، «شیمیایی (به جز دارو)» و «فلزات پایه» به دلیل ضریب اهمیت بالای این رشته‌فعالیت‌ها در محاسبه شاخص و همچنین رشته‌فعالیت‌های «غذایی و آشامیدنی به جز قند و شکر» و «دارو» پرداخته شده است.

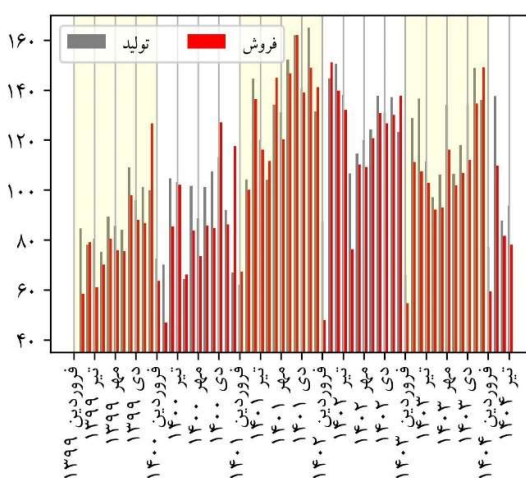
۱-۳. شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت خودرو و قطعات

در تیرماه سال ۱۴۰۴ شاخص تولید رشته‌فعالیت خودرو و قطعات بر مبنای شرکت‌های بوری نسبت به ماه مشابه سال قبل کاهش ۱۵/۸ درصدی و نسبت به ماه قبل افزایش ۶/۸ درصدی داشته و همچنین شاخص فروش آن نسبت به ماه مشابه سال قبل کاهش ۲۴ درصدی و نسبت به ماه قبل کاهش ۴/۴ درصدی داشته است. همان‌طور که در نمودار ۱۰ و ۱۱ نشان داده شده، نسبت به ماه قبل شاخص تولید زیربخش «قطعات» و شاخص فروش تمام زیربخش‌ها کاهش یافته است. همچنین نسبت به ماه مشابه سال قبل تنها شاخص تولید زیربخش «خودرو سنگین» افزایش یافته است.

شکل ۹. نمودار رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش بخش خودرو و قطعات (درصد)

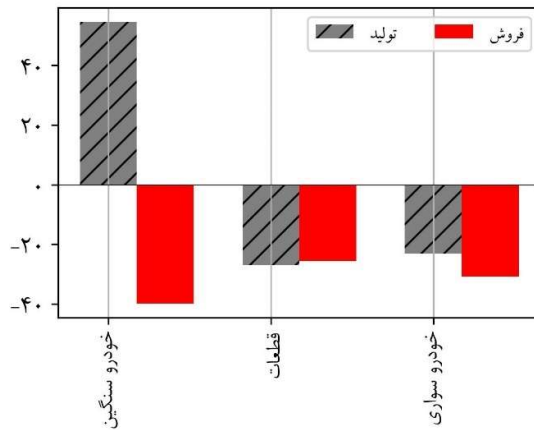
شکل ۸. نمودار شاخص‌های تولید و فروش بخش خودرو و قطعات (۱۴۰۰=۱۰۰)

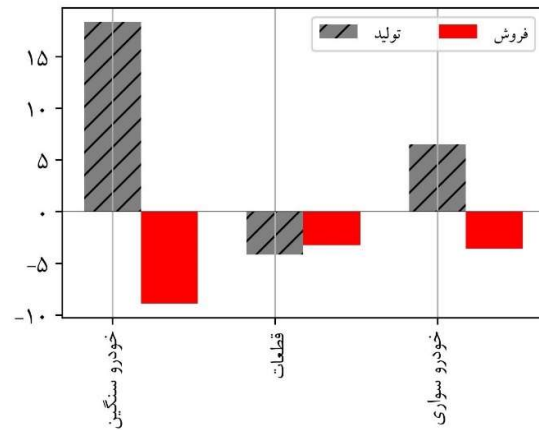
مأخذ: همان.

شکل ۱۱. نمودار رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های خودرو و قطعات نسبت به ماه مشابه سال قبل (درصد)

شکل ۱۰. نمودار رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های خودرو و قطعات نسبت به ماه قبل (درصد)

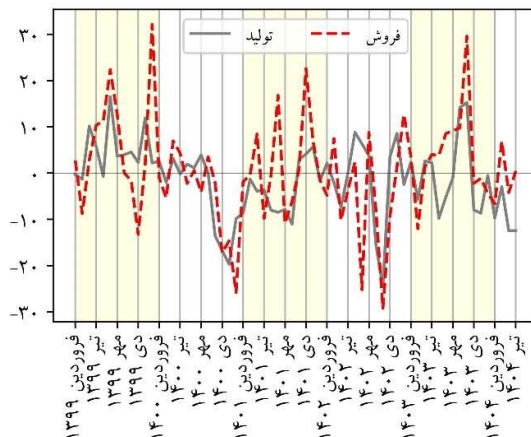

مأخذ: همان.

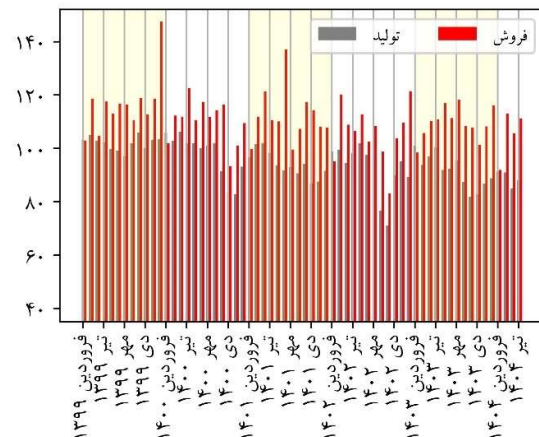
۲-۳. شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت شیمیایی به‌جز دارو

در تیرماه سال ۱۴۰۴ شاخص تولید رشته‌فعالیت شیمیایی به‌جز دارو، بر مبنای شرکت‌های بورسی نسبت به ماه مشابه سال قبل کاهش ۱۲/۵ درصدی و نسبت به ماه قبل افزایش ۳/۶ درصدی داشته است. همچنین شاخص فروش آن نسبت به ماه مشابه سال قبل افزایش ۰/۴ درصدی و نسبت به ماه قبل افزایش ۵/۳ درصدی داشته است. مطابق نمودار ۱۴، نسبت به ماه قبل تنها شاخص تولید زیربخش «کودها و ترکیبات نیتروژن‌دار» و شاخص فروش زیربخش‌های «متانول» و «سایر» کاهش یافته است. از طرفی، نسبت به ماه مشابه سال قبل شاخص تولید تمام زیربخش‌ها و شاخص فروش زیربخش‌های «خوراک پالایشگاه‌ها» و «متانول» کاهش یافته است.

شکل ۱۳. نمودار رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش بخش شیمیایی (به‌جز دارو) (درصد)

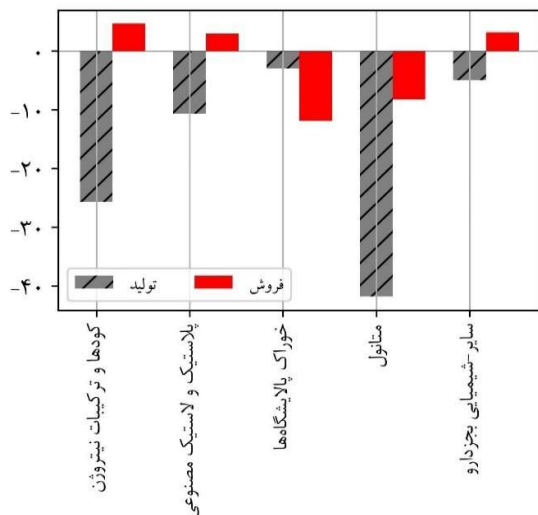

شکل ۱۲. نمودار شاخص‌های تولید و فروش بخش شیمیایی (به‌جز دارو) (۱۴۰۰=۱۰۰)

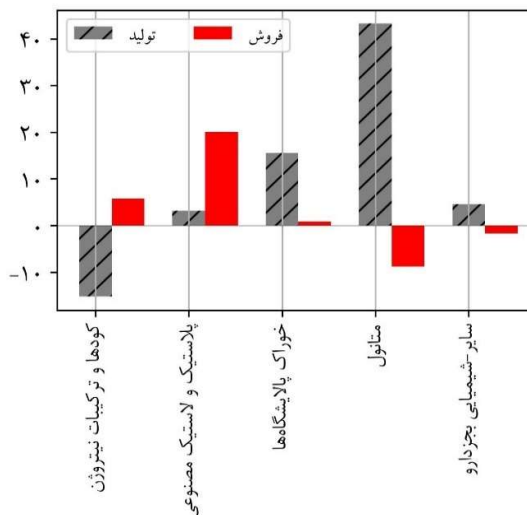

مأخذ: همان.

شکل ۱۵. نمودار. رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های شیمیایی به جز دارو نسبت به ماه مشابه سال قبل (درصد)

شکل ۱۴. نمودار رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های شیمیایی به جز دارو نسبت به ماه قبل (درصد)

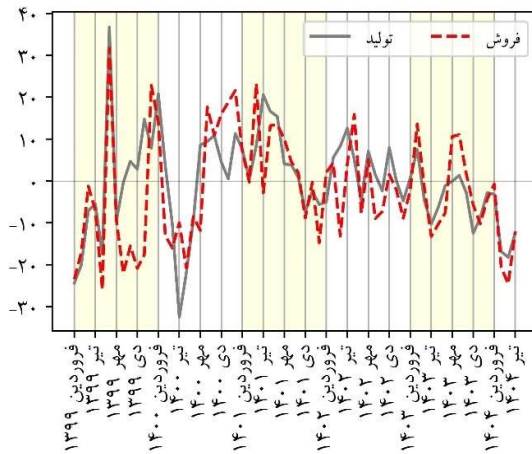
مأخذ: همان.

۳-۳. شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت فلزات پایه

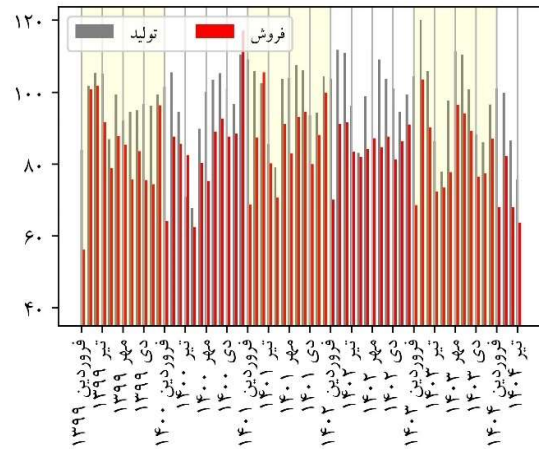
در تیرماه سال ۱۴۰۴، شاخص تولید رشته‌فعالیت فلزات پایه بر مبنای شرکت‌های بورسی، نسبت به ماه مشابه سال قبل کاهش ۱۲/۴ درصدی و نسبت به ماه قبل کاهش ۱۲/۶ درصدی داشته است. همچنین شاخص فروش آن نسبت به ماه مشابه سال قبل کاهش ۱۲/۱ درصدی و نسبت به ماه قبل کاهش ۶/۵ درصدی داشته است. مطابق نمودار ۱۸، نسبت به ماه قبل شاخص تولید تمام زیربخش‌ها بجز «پروفیل» و شاخص فروش تمام زیربخش‌ها بجز «ورق» و «سایر» کاهش یافته است. همچنین نسبت به ماه مشابه سال قبل، شاخص تولید و فروش تمام زیربخش‌ها بجز «سایر» کاهش یافته است.

شکل ۱۷. نمودار رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش بخش فلزات پایه (درصد)

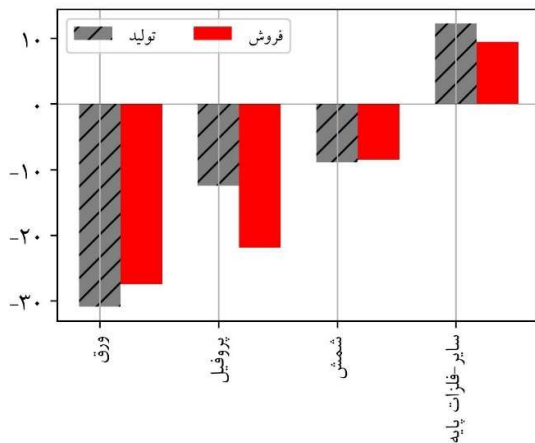

شکل ۱۶. نمودار شاخص‌های تولید و فروش بخش فلزات پایه (۱۴۰۰=۱۰۰)

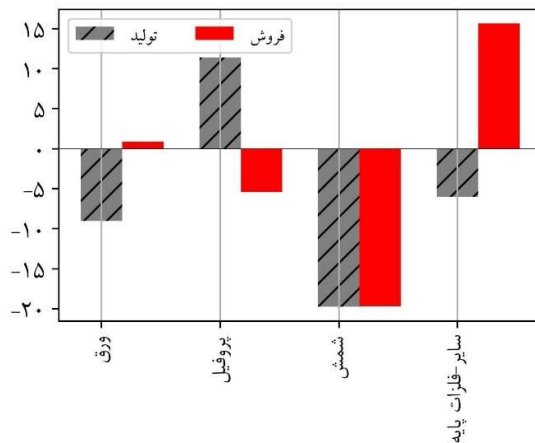

مأخذ: همان.

شکل ۱۹. نمودار رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های فلزات پایه نسبت به ماه مشابه سال قبل (درصد)

شکل ۱۸. نمودار رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های فلزات پایه نسبت به ماه قبل (درصد)

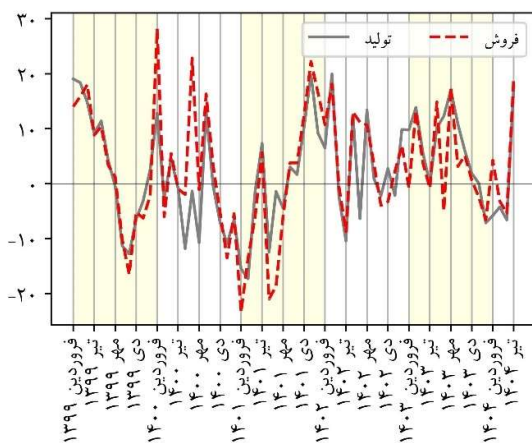

مأخذ: همان.

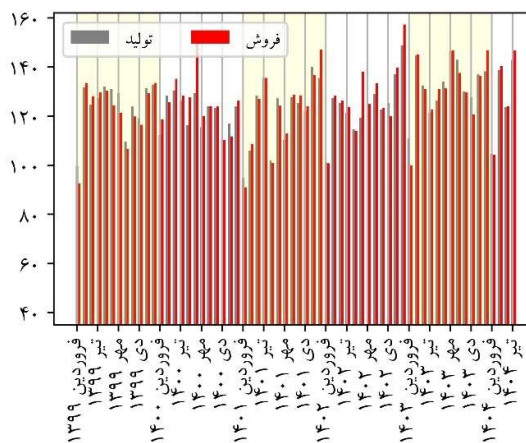
۳-۴. شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت غذایی و آشامیدنی به‌جز قند و شکر

در تیرماه سال ۱۴۰۴، شاخص تولید رشته‌فعالیت غذایی و آشامیدنی به‌جز قند و شکر بر مبنای شرکت‌های بورسی، نسبت به ماه مشابه سال قبل افزایش ۱۷/۷ درصدی و نسبت به ماه قبل افزایش ۱۵/۴ درصدی داشته است. همچنین شاخص فروش آن نسبت به ماه مشابه سال قبل افزایش ۱۹/۵ درصدی و نسبت به ماه قبل افزایش ۱۸/۳ درصدی داشته است. مطابق نمودار ۲۲ و ۲۳ نسبت به ماه قبل و ماه مشابه سال قبل افزایش شاخص تولید و فروش زیربخش «روغنی‌ها» منجر به افزایش شاخص تولید و فروش شده است.

شکل ۲۱. نمودار رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش بخش غذایی و آشامیدنی به‌جز قند و شکر (درصد)

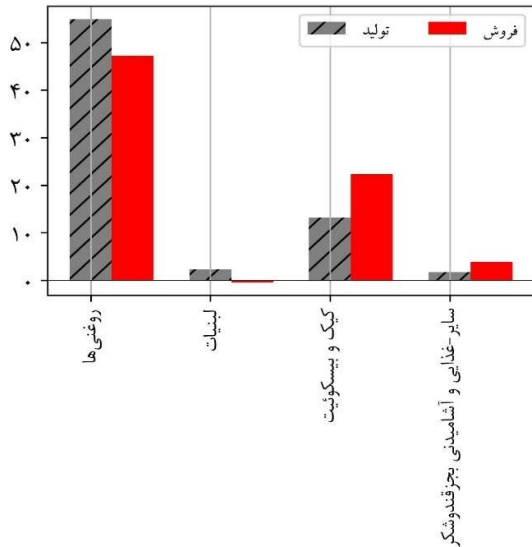

شکل ۲۰. نمودار شاخص‌های تولید و فروش بخش غذایی و آشامیدنی به‌جز قند و شکر (۱۴۰۰=۱۰۰)

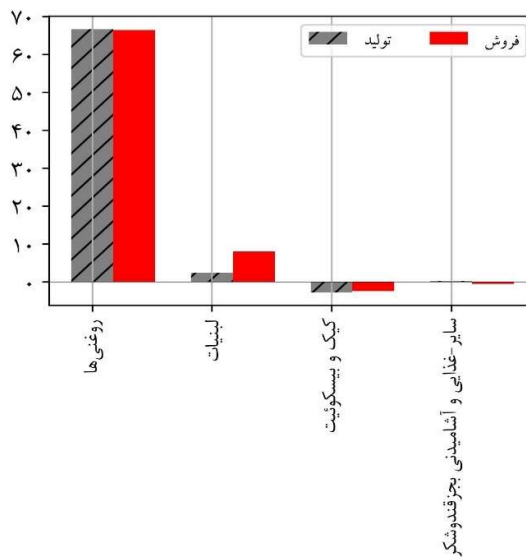

مأخذ: همان.

شکل ۲۳. نمودار رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های غذایی و آشامیدنی به‌جز قند و شکر نسبت به ماه مشابه سال قبل (درصد)

شکل ۲۲. نمودار رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های غذایی و آشامیدنی به‌جز قند و شکر نسبت به ماه قبل (درصد)

مأخذ: همان.

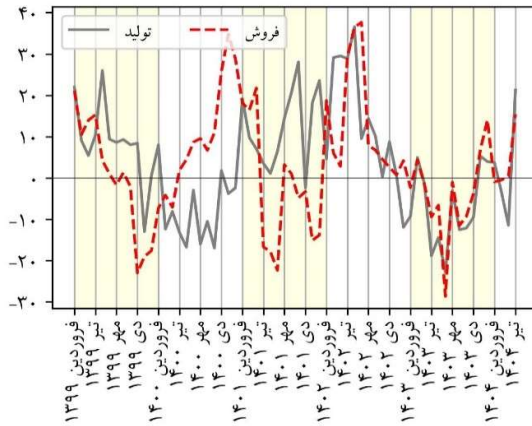
۳-۵. شاخص‌های تولید و فروش رشته‌فعالیت دارو

در تیرماه سال ۱۴۰۴ شاخص تولید رشته‌فعالیت دارو بر مبنای شرکت‌های بورسی نسبت به ماه مشابه سال قبل افزایش ۲۱/۳ درصدی و نسبت به ماه قبل افزایش ۱۰/۸ درصدی داشته است. همچنین شاخص فروش آن نسبت به ماه مشابه سال قبل افزایش ۱۵/۴ درصدی و نسبت به ماه قبل افزایش ۱/۶ درصدی داشته است. طبق

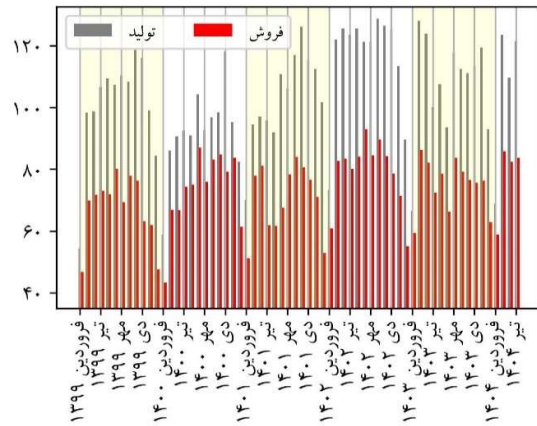

نمودار ۲۶ نسبت به ماه قبل تنها شاخص تولید و فروش زیربخش «شربت و سوسپانسیون» و شاخص فروش زیربخش «قرص و کپسول» کاهش یافته است. همچنین مطابق نمودار ۲۷ نسبت به ماه مشابه سال قبل نیز تنها شاخص تولید و فروش زیربخش «شربت و سوسپانسیون» کاهش یافته است.

شکل ۲۵. نمودار رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش بخش دارو (درصد)

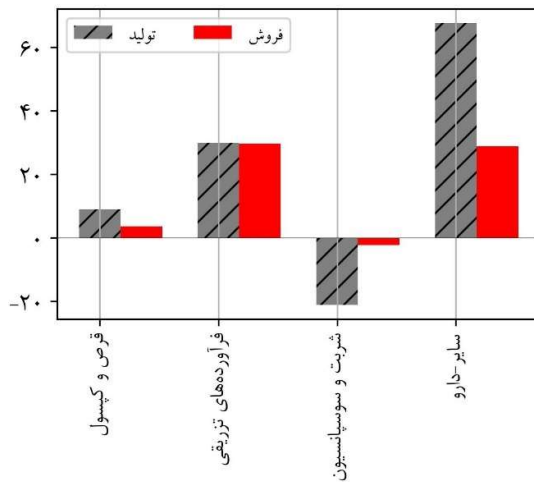

شکل ۲۴. نمودار شاخص‌های تولید و فروش بخش دارو (۱۴۰۰=۱۰۰)

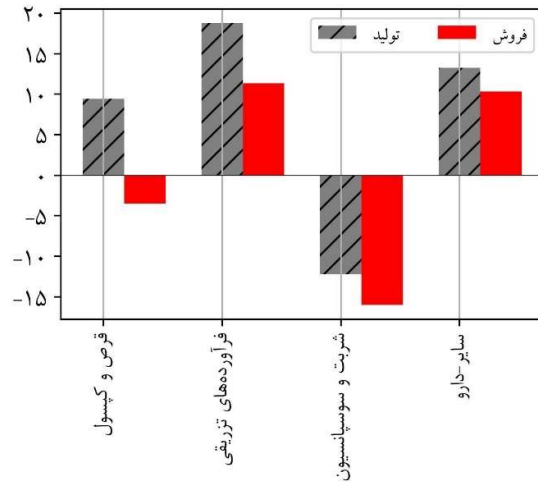

مأخذ: همان.

شکل ۲۷. نمودار رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های دارو نسبت به ماه مشابه سال قبل (درصد)

شکل ۲۶. نمودار رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های دارو نسبت به ماه قبل (درصد)

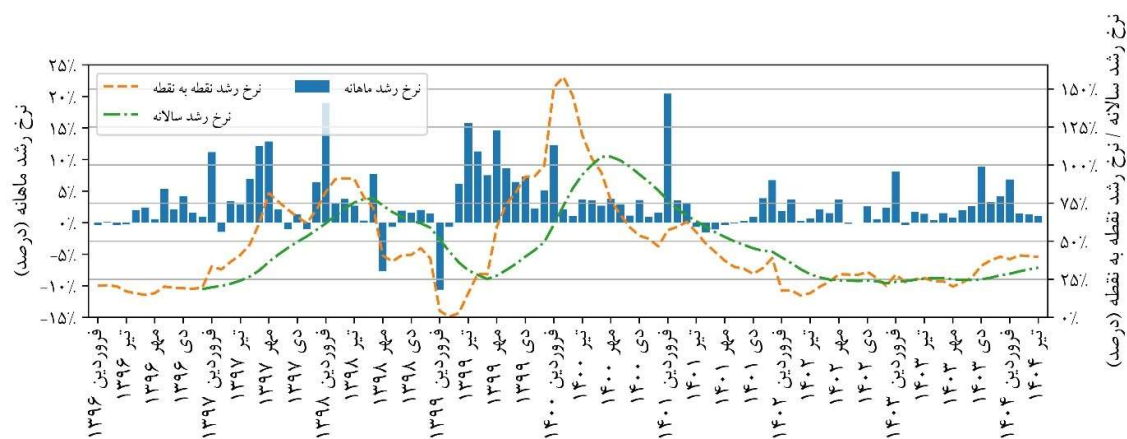

مأخذ: همان.

۴. شاخص قیمت فعالیت‌های صنعتی بورسی

در تیرماه سال ۱۴۰۴ نرخ رشد ماهیانه^۱ قیمت فعالیت‌های صنعتی بورسی افزایش ۱/۱ درصدی داشته، همچنین رشد نقطه‌به‌نقطه^۲ با کاهش ۱/۴ واحد درصدی نسبت به ماه قبل، به ۳۹/۷ درصد رسیده است. گفتنی است، میانگین^۳ سالیانه شاخص قیمت نیز در تیرماه سال ۱۴۰۴ نسبت به ماه قبل ۱/۶ واحد درصد افزایش داشته و میزان ۳۲/۷ درصد افزایش را نشان می‌دهد.

شکل ۲۸. نمودار درصد تغییر شاخص قیمت صنعت (۱۴۰۰=۱۰۰)

مأخذ: همان.

بررسی شاخص قیمت رشته‌فعالیت‌های بورسی نشان می‌دهد در تیرماه سال ۱۴۰۴، رشته‌فعالیت‌های «محصولات فلزی به‌جز ماشین‌آلات و تجهیزات» و «غذایی و آشامیدنی به‌جز قند و شکر» بالاترین نرخ رشد ماهیانه و رشته‌فعالیت‌های «چوب و کاغذ» و «سیمان» بالاترین نرخ رشد نقطه‌به‌نقطه را تجربه کرده‌اند.

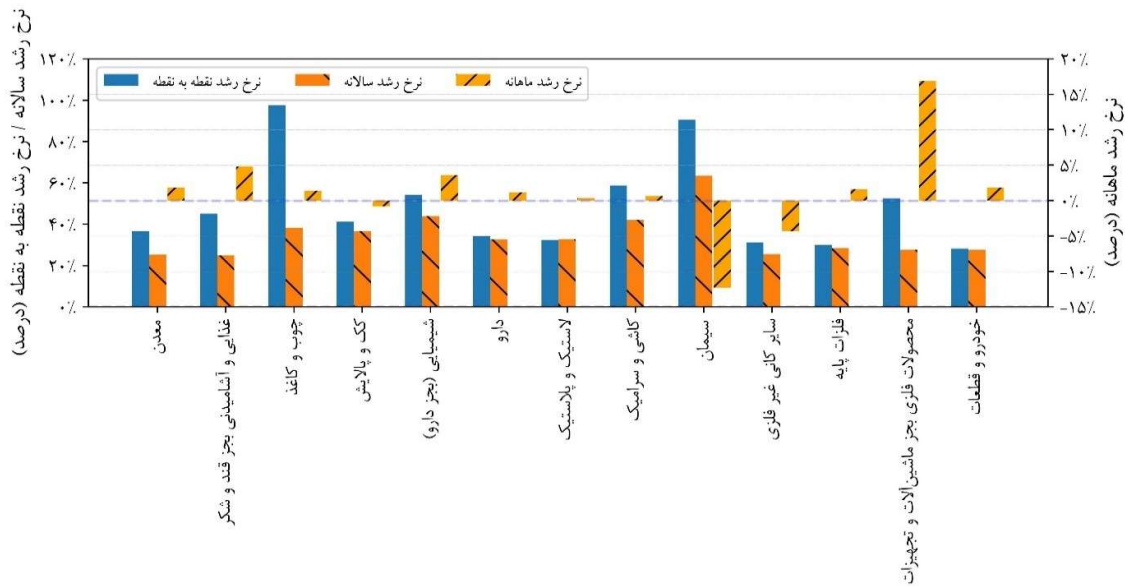
۱. درصد تغییر شاخص قیمت صنعت نسبت به ماه قبل.

۲. درصد تغییر شاخص قیمت صنعت نسبت به ماه مشابه سال قبل.

۳. درصد تغییر میانگین شاخص قیمت صنعت در ۱۲ ماه منتهی به ماه مورد نظر نسبت به دوره مشابه سال قبل.

شکل ۲۹. نمودار شاخص قیمت رشته‌فعالیت‌های بورسی - تیرماه سال ۱۴۰۴

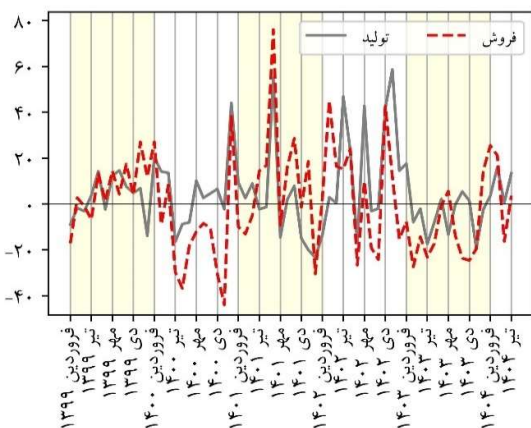

مأخذ: همان.

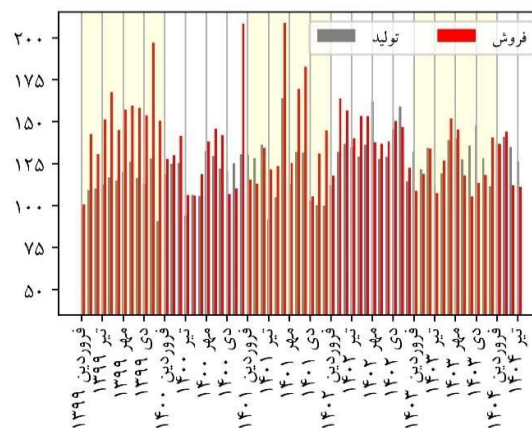
۵. شاخص‌های تولید و فروش شرکت‌های معدنی بورسی

در تیرماه سال ۱۴۰۴، شاخص تولید شرکت‌های معدنی بورسی نسبت به ماه مشابه سال قبل با افزایش ۱۳/۳ درصدی و نسبت به ماه قبل با کاهش ۶/۴ درصدی مواجه شده و همچنین، شاخص فروش شرکت‌های معدنی بورسی هم نسبت به ماه مشابه سال قبل با افزایش ۳/۶ درصدی و نسبت به ماه قبل با کاهش ۰/۸ درصدی مواجه شده است. مطابق نمودار ۳۲، نسبت به ماه قبل تنها شاخص فروش «گندله» و «سایر» افزایش یافته است. از طرفی مطابق نمودار ۳۳، نسبت به ماه مشابه سال قبل شاخص تولید زیربخش «گندله» و شاخص فروش زیربخش «کنسانتره» کاهش یافته است.

شکل ۳۱. نمودار رشد نقطه‌به‌نقطه شاخص‌های تولید و فروش شرکت‌های معدنی بورسی (درصد)

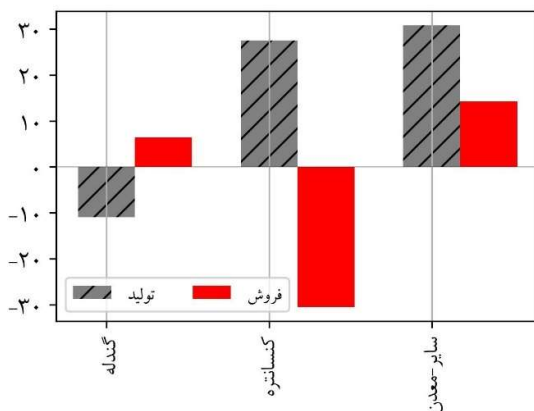

شکل ۳۰. نمودار شاخص‌های تولید و فروش شرکت‌های معدنی بورسی (۱۴۰۰=۱۰۰)

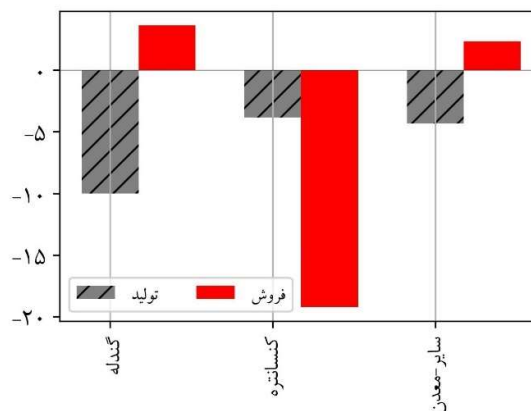

مأخذ: همان.

شکل ۳۳. نمودار رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های معدنی نسبت به ماه مشابه سال قبل (درصد)

شکل ۳۲. نمودار رشد شاخص تولید و فروش زیربخش‌های معدنی نسبت به ماه قبل (درصد)

مأخذ: همان.

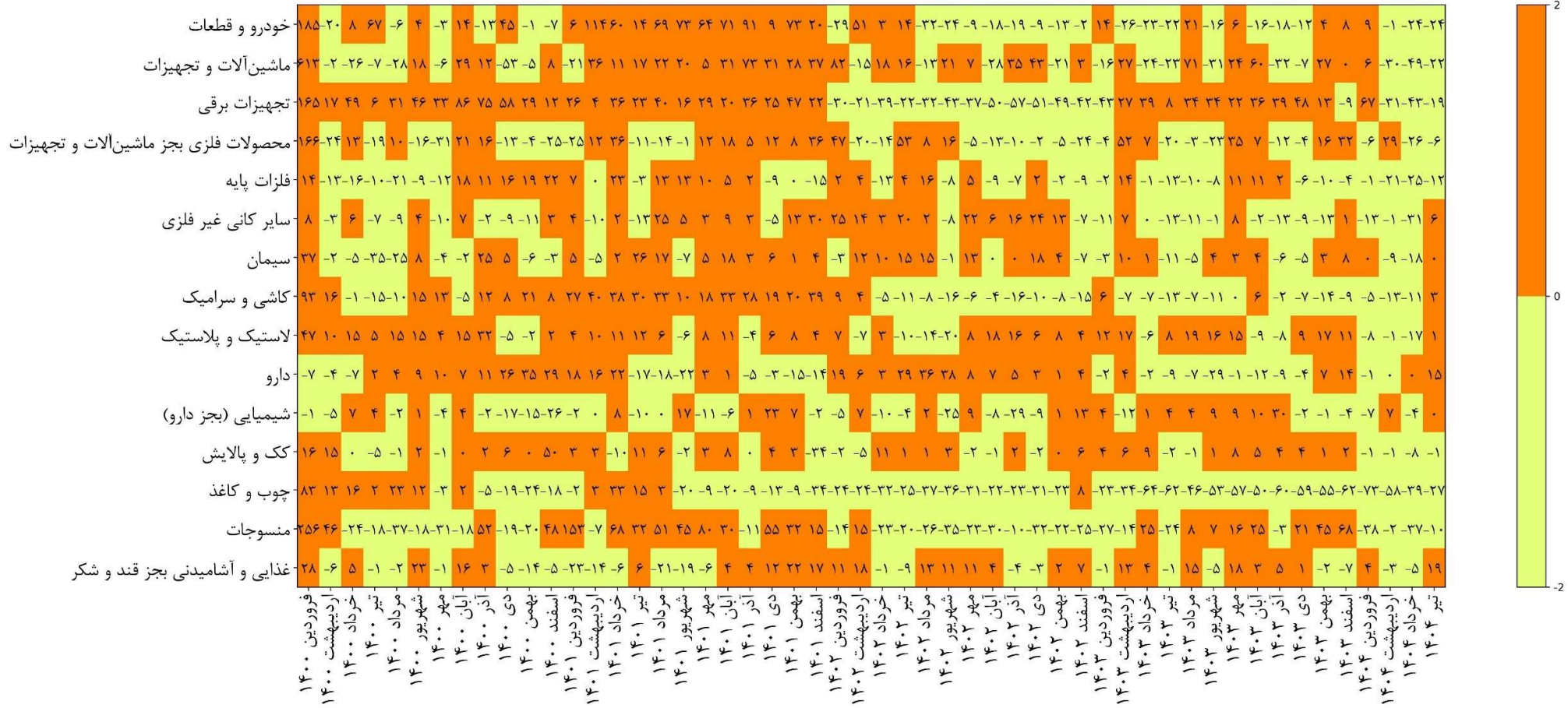
۶. جمع‌بندی

شاخص تولید، فروش و قیمت بخش صنعت و معدن مبتنی بر شرکت‌های بورسی از اطلاعات ماهیانه ۳۵۰ شرکت بورسی استخراج می‌شود و با توجه به اینکه این شاخص با شاخص تولید صنعتی بانک مرکزی و مرکز آمار هم حرکتی مناسب دارد، با دقت زیادی می‌تواند تحولات بخش صنعت و معدن کشور را به‌صورت ماهیانه رصد کند. در این گزارش تغییرات شاخص‌های تولید، فروش و قیمت شرکت‌های صنعتی و معدنی پذیرفته شده در بورس و همچنین مهم‌ترین رشته‌فعالیت‌های آن در تیرماه سال ۱۴۰۴ مورد بررسی قرار گرفته است.

طی تیرماه سال ۱۴۰۴، شاخص تولید بخش صنعت مبتنی بر شرکت‌های صنعتی بورسی نسبت به ماه مشابه سال قبل با کاهش ۱۰/۸ درصدی و نسبت به ماه قبل با کاهش ۳/۲ درصدی مواجه شده و همچنین شاخص فروش بخش صنعت مبتنی بر شرکت‌های صنعتی بورسی نسبت به ماه مشابه سال قبل با کاهش ۳/۳ درصدی و نسبت به ماه قبل با افزایش ۴/۷ درصدی مواجه شده است. گفتنی است؛ شاخص قیمت شرکت‌های صنعتی بورسی نیز نسبت به ماه مشابه سال قبل ۳۹/۷ درصد افزایش و نسبت به ماه قبل ۱/۱ درصد افزایش یافته است.

جدول ۲ پیوست. آمار مربوط به رشد فروش کل رشته‌فعالیت‌ها (نسبت به ماه مشابه سال قبل (۱۰۰=۱۴۰۰))^۱

۱. رشته‌فعالیت منسوجات و ماشین‌آلات و تجهیزات در بورس تنها شامل چهار شرکت بوده و به این دلیل نماینده تمام صنعت نیست و با توجه به نوسان شاخص تولید و فروش آن، تنها در جداول پیوست آورده شده است.

جدول ۳ پیوست. رشد شاخص تولید و فروش فعالیت‌های صنعتی و معدنی بورسی در تیرماه سال ۱۴۰۴

شاخص فروش			شاخص تولید			
رشد چهارماهه نسبت به چهارماهه مشابه سال قبل	رشد نسبت به ماه مشابه سال قبل	رشد نسبت به ماه قبل	رشد چهارماهه نسبت به چهارماهه مشابه سال قبل	رشد نسبت به ماه مشابه سال قبل	رشد نسبت به ماه قبل	
۷/۴	۳/۶	-۰/۸	۸/۰	۱۳/۳	-۶/۴	معدن
-۸/۵	-۳/۳	۴/۷	-۱۰/۳	-۱۰/۸	-۳/۲	صنعت
۳/۳	۱۹/۵	۱۸/۳	۰/۰	۱۷/۷	۱۵/۴	مواد غذایی و آشامیدنی به جز قند و شکر
-۲۲/۱	-۱۰/۴	-۱۵/۵	-۲۳/۲	-۳۲/۱	-۱۱/۴	منسوجات
-۵۳/۳	-۲۷/۵	۲۳/۷	-۳۳/۰	-۴۰/۵	-۱۷/۷	چوب و کاغذ
-۲/۷	-۰/۸	۵/۵	-۲/۲	-۲/۲	۲/۴	کک و پالایش
-۰/۸	۰/۴	۵/۳	-۹/۵	-۱۲/۵	۳/۶	شیمیایی (به جز دارو)
۳/۴	۱۵/۴	۱/۶	۱/۲	۲۱/۳	۱۰/۸	دارو
-۶/۲	۱/۵	۱۰/۴	-۵/۶	-۴/۹	-۱۳/۸	لاستیک و پلاستیک
-۷/۵	۳/۵	-۷/۶	-۴/۵	-۱۷/۰	-۳۰/۶	کاشی و سرامیک
-۷/۶	۰/۲	-۰/۵	-۶/۵	-۷/۲	-۱۸/۴	سیمان
-۹/۹	۶/۳	۳۱/۶	-۷/۵	-۴/۲	-۰/۲	سایر کانی غیرفلزی
-۱۵/۸	-۱۲/۱	-۶/۵	-۱۲/۹	-۱۲/۴	-۱۲/۶	فلزات پایه
-۳/۱	-۶/۰	۳/۸	-۸/۶	-۲۳/۰	-۱۶/۸	محصولات فلزی به جز ماشین‌آلات و تجهیزات
-۲۴/۶	-۱۹/۴	۱۳/۵	-۲۵/۰	-۳۸/۳	-۳/۴	تجهیزات برقی
-۲۷/۱	-۲۲/۱	۳۰/۰	-۱۸/۶	-۴۶/۳	-۲۱/۹	ماشین‌آلات و تجهیزات
-۱۲/۶	-۲۴/۰	-۴/۴	-۱۰/۵	-۱۵/۸	۶/۸	خودرو و قطعات

منابع و مآخذ

- [۱] "گزارش طرح شامخ مدیران خرید تیر ماه ۱۴۰۴"، اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران <https://otaghiranonline.ir/tag/11491/0>
- [۲] ناظمی، عالیه؛ آذربایجانی، علیرضا، "معرفی و نحوه محاسبه شاخص تولید، فروش و قیمت شرکت‌های پذیرفته شده در بورس"، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، شماره مسلسل ۱۸۰۰۱.
- [۳] ناظمی، عالیه؛ آذربایجانی، علیرضا، "پایش بخش حقیقی اقتصاد ایران، بخش صنعت و معدن در اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۴"، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، شماره مسلسل ۲۰۸۴۷.
- [4] www.codal.ir

گزیده سیاستی

برآورد مرکز پژوهش‌های مجلس نشان می‌دهد؛ در تیرماه سال ۱۴۰۴ نسبت به ماه مشابه سال قبل، شاخص تولید بخش صنعت مبتنی بر شرکت‌های صنعتی بورسی کاهش ۱۰/۸ درصدی و شاخص فروش کاهش ۳/۳ درصدی را تجربه کرده‌اند.

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی

تهران، خیابان پاسداران، روبروی پارک نیاوران (ضلع جنوبی، پلاک ۸۰۲)

تلفن: ۷۵۱۸۳۰۰۰ | صندوق پستی: ۱۵۸۷۵-۵۸۵۵ | پست الکترونیک: mrc@majles.ir

وبسایت: rc.majles.ir